



KONTAKTORGAAN VAN DE VERENIGING VOOR USA EN CANADA FILATELIE

Verschijnt minstens vijfmaal per jaar

Redactie: A.G. van Herk

ISSN 0922-0089

Livingstonelaan 249, 3526 HG Utrecht

September 1993

Tel. 030-881741

Nummer 65

TERUG VAN WEGGEWEEST

Zo, u bent terug van vakantie? Alles goed gegaan in Verweggië of in Heelverwegghistan? Of zat u, al dan niet vanwege het recessiegevoel, in Dichtbijerland? Wel, wat men van vlakbij haalt kan ook lekker zijn.

Op onze eerste bijeenkomst in het nieuwe seizoen, op 4 september in Apeldoorn, kunt u alle belevenissen uitwisselen met clubgenoten die óók sterke staaltjes hebben beleefd en bijna geen regen hebben gehad.

Misschien hebt u zelfs nog een leuk zegeltje op de kop getikt op de postzegelmarkt van Madrid of elders? Dan was de vakantie 1993 helemáál geslaagd!

Goed, 't is weer voorbij en het gewone leven herneemt zijn rechten, maar biedt gelukkig ook weer zijn leuke kanten. Zoals ons verenigingsleven, waarin het nieuwe seizoen begint, met weer van alles op het strand. Denk maar eens aan Filalog 93, de manifestatie van gespecialiseerde verenigingen in oktober. Daar zullen wij ons etaleren, niet alleen met aantrekkelijke tentoonstellingskaders, maar ook met een info-stand.

We gaan er weer een plezierig seizoen van maken!

R. P. Lourens
VAN »BREDAFILA '93« TOT »FEPAPOST '94«

Wanneer u dit leest is het alweer een paar maanden geleden dat in Breda de Nationale Postzegeltentoonstelling »Bredafila« werd gehouden, van 7 tot 9 mei om precies te zijn. Toch wil ik nog even terugkomen op dit bijzonder geslaagde evenement. Voor veel inzenders was deze tentoonstelling van categorie 1 de laatste gelegenheid om zich te kwalificeren voor de Internationale Postzegeltentoonstelling »Fepapost '94« te Den Haag. Om daaraan te mogen meedoen moet men op zijn minst verguld-zilver hebben gewonnen. Logisch dat iedere inzender zijn beste beentje en zegeltje voorzette. Zelden heb ik op een tentoonstelling zulk uitzonderlijk mooi materiaal gezien en dat was niet alleen mijn mening, maar ook die van de jury.

Van de 130 inzenders werden er maar liefst 63 bekroond met goud en 62 met zilver. En daar zat ook een aantal leden van onze Vereniging bij. De heer Van der Koore mocht groot-verguld-zilver in ontvangst nemen voor zijn Columbus-collectie. Aan zijn inzending Ontdekkingsreizen van Vinland tot Mars werd een groot-zilveren plak toegekend. De verzameling Amerikaanse briefkaarten van de heer Van Dooremalen kreeg verguld-zilver en diezelfde prijs was ook weggelegd voor de Rolzegels van de USA van de heer Lourens. Een zilveren medaille ging naar de heer Donker voor zijn Amerikaanse poststukken met handstempels. Ook de heer Tukker kreeg zilver, en wel voor zijn kaders Karlsbad tijdens de Oostenrijks-Hongaarse monarchie. Ons Jubileumboek uitgegeven ter gelegenheid van de »Europhilex '92« ging ook nog met zilver naar huis.

Kortom, een gebeurtenis waarop de Vereniging trots kan zijn. Van harte proficiat aan alle inzenders.

C.E. Kuipers / A.G. van Herk
STRAIGHT EDGES
Een nog niet doorvorst gebied?

Na in een brief aan de redactie te hebben vastgesteld dat filatelisten toch vreemde lieden zijn, belijdt clubgenoot Kuipers, een van onze leden van het eerste uur, dat hij zelf al jaren in de ban is van *straight edges* en dat hij daarover nooit genoeg aan de weet kan komen. Heel vreemd misschien voor de niet-filatelist, die hooguit weet dat een straight edge voor de normale Yankee of Brit een richtliniaal is, zo'n lange lat aan een meetinstrument.

Wij filatelisten weten natuurlijk dat straight edges in de eerste plaats postzegels zijn waarvan niet alle randen getand zijn.

Collega Kuipers, met zijn passie voor deze variëteit, is volgens eigen zeggen dan ook verrukt van Usca Post: drie zijden ongetand en links de volle perforatie! Dat is voor hem een probleemloze vreugde. Zo niet de straight edges zelf. Die verschaffen hem weliswaar ook vreugde, maar tevens problemen. En mogelijk is hij niet de enige onder ons die door dit verschijnsel is geboeid. Hij geeft de volgende analyse:

Er zijn geheel getande postzegels, geheel ongetande zegels en mengvormen daarvan: zegels met 1, 2 of 3 ongetande zijden, de *straight edges*. Die laatste zijn zowel door de USA als door Canada uitgegeven en men kan ze als volgt indelen:

1	2	3	9
4	Geheel Getand	5	10
6	7	8	11
12	13	14	Geheel Ongetand

De zegels zijn als vierkanten getekend:
het systeem geldt zowel voor
»liggende« als voor »staande« zegels.

- a| rolzegels (coil stamps)
- b| zegels uit boekjesvelletjes (booklet pane singles)
- c| zegels uit miniatuurvelletjes (miniature pane singles)
- d| velzegels met ongetande zijden (velrandzegels).

Nu zouden wij zo graag over een volledig overzicht beschikken van ALLE door de USA en Canada uitgegeven straight edges. Voorzover ons bekend, is dat in geen enkele catalogus te vinden, dus we zullen het zelf moeten samenstellen. Aangemoedigd door het succes bij voorgaande aan onze leden voorgelegde »studievragen« en in vast vertrouwen op hun grote vakkennis willen wij dit wel eens proberen. Wij zien dit, net als vele politici tegenwoordig hún problemen, als een uitdaging. Wij hebben alvast een beginnetje gemaakt, want je moet zoiets toch érgens aanpakken.

a| De rolzegels zijn genoegzaam bekend. Ze staan als zodanig aangegeven in de catalogi. Op de twee evenwijdige ongetande zijden kun je niet meer blindvaren, want er zijn tegenwoordig ook boekjeszegels in die vorm. We laten de rolzegels verder buiten beschouwing.

b| Van de gedeeltelijk ongetande zegels uit booklet panes met twee of meer rijen zegels heeft clubgenoot Soldaat in 1986 op ingenieuze wijze 8 verschijningsvormen met 1 of 2 rechte zijden »gevangen« in een codering, lopend van 1 t/m 8 (zie Usca Post blz 643). Als nummers 9 t/m 14 kunnen daaraan worden toegevoegd varianten uit booklet panes met slechts één rij zegels, zoals die sindsdien vaak genoeg uitkomen. Zie de tekening hiernaast, waarop rechte kanten met lijnen, getande kanten met stippellijnen zijn weergegeven.

Met behulp van deze codering kan op eenvoudige wijze worden aangegeven met welke variant men te maken heeft, namelijk door achter het catalogusnummer het codecijfer ervan te plaatsen. Zo is dan bijvoorbeeld Scott # C 64.3 de zegel uit boekje C 64b die boven en rechts ongetand is. Als iedereen deze codering, die bovendien ook bruikbaar is voor zegels met *guide lines*, zou toepassen, spraken allen dezelfde taal die niet voor tweeërlei uitleg vatbaar is.

Voorzover ons bekend is, zijn er geen catalogi die dit doen. De Scott Specialized voor de USA en de Bill McCann voor Canada geven wel afbeeldingen van alle uitgegeven booklet panes waaruit de diverse straight edges zijn af te leiden. Maar dat is een heel gepuzzel en een overzichtelijke lijst ervan zou verre de voorkeur verdienen.

Wij hebben een poging gedaan om zo'n lijst op te stellen van alle straight edges uit booklet panes van de USA. Die lijst bevat de catalogusnummers met daarachter de voorkomende straight edges-varianten.

279e	4 5 6 8	405b	4 5 6 8	554c	4 5 6 8
300b	4 5 6 8	406a	4 5 6 8	583a	4 5 6 8
301c	4 5 6 8	424d	4 5 6 8	632a	4 5 6 8
319g	4 5 6 8	425e	4 5 6 8	634d	4 5 6 8
319h	4 5 6 8	462a	4 5 6 8	720b	4 5 6 8
319m	4 5 6 8	463a	4 5 6 8	804b	4 5 6 8
319n	4 5 6 8	498e	4 5 6 8	806b	4 5 6 8
319p	4 5 6 8	498f	1 t/m 8	807a	4 5 6 8
319q	4 5 6 8	499e	4 5 6 8	1035a	4 5 6 8
331a	4 5 6 8	499f	1 t/m 8	1035f	4 5 6 8
332a	4 5 6 8	501b	4 5 6 8	1035g	10 11
374a	4 5 6 8	502b	4 5 6 8	1036a	4 5 6 8
375a	4 5 6 8	552a	4 5 6 8	1036d	12 14

1213a	4 5 6 8	1742	3 8	2207	10
1213c	4 5 6 8	1819a	4 5 6 8	2208	10
1278a	2 3 7 8	1880	4	2209	11
1278b	4 5 6 8	1881	5	2267	10 11
1280a	4 5 6 8	1882	4	2268	4
1280c	4 5 6 8	1883	5	2269	5
1284b	4 5 6 8	1884	4	2270	10
1284c	2 3 7 8	1885	5	2271	4
1288Bc	4 5 6 8	1886	4	2272	5
1288e	10 11	1887	5	2273	10
1393a	2 3 7 8	1888	6	2274	4
1393b	4 5 6 8	1889	8	2276	2 3 7 8
1395a	2 3 7 8	1892	4 5	2282	4 5 6 8
1395b	4 5 6 8	1893	4 5 6 8	2283a	2 3 7 8
1395c	2 3 7 8	1896	4 5 6 8	2283c	2 3 7 8
1395d	2 3 7 8	1909	13 14	2284	4 5 6
1510b	4 5 6 8	1948	2 3 7 8	2285	4 5 8
1510c	2 3 7 8	1949	4 5 6 8	2285A	2 3 7 8
1510d	4 5 6 8	2113	2 3 7 8	2355	10
1595a	4 5 6 8	2116	10 11	2356	10
1595b	2 3 7 8	2117	4 5	2357	10
1595c	2 3 7 8	2118	4 5	2358	10
1595d	4 5 6 8	2119	4 5	2359	11
1598a	4 5 6 8	2120	4 5	2362	10
1623a	4 5 6 8	2121	6 8	2363	10
1623c	4 5 6 8	2122	13 14	2364	10
1736a	2 3 7 8	2183	4 5 6 8	2365	10
1737a	4 5 6 8	2197	4 5 6 8	2366	11
1737b	4 5 6 8	2198	13	2381	10
1737c	4 5 6 8	2199	13	2382	10
1738	2 7	2200	13	2383	10
1739	2 7	2201	14	2384	10
1740	2 7	2205	10	2385	11
1741	2 7	2206	10	2395	1 4 6

2396	3 5 8	2515	4 5 6 8	2576	2 7
2397	1 4 6	2519	4 5 6 8	2577	3 8
2398	3 5 8	2520	4 5 6 8	2578	4 5 6 8
2405	10	2527	4 5 6 8	2580	2 7
2406	10	2528	2 3 7 8	2581	3 8
2407	10	2530	4 5 6 8	2582	2 3 7 8
2408	10	2536	2 3 7 8	2583	2 3 7 8
2409	11	2545	10	2584	2 3 7 8
2427	4 5 6 8	2546	10	2585	2 3 7 8
2428	2 3 7 8	2547	10	2594	4 5 6 8
2441	2 3 7 8	2548	10	2642	13
2443	4 5 6 8	2549	11	2643	13
2470	13	2552	12 13	2644	13
2471	13	2562	2 7	2645	13
2472	13	2563	2 7	2646	14
2473	13	2564	2 7	2705	10
2474	14	2565	2 7	2706	10
2493	2 3 7 8	2566	3 8	2707	10
2494	2 3 7 8	2568	2 7	2708	10
2501	2 7	2569	2 7	2709	11
2502	2 7	2570	2 7	2710	4 5 6 8
2503	2 7	2571	2 7	2715	2
2504	2 7	2572	2 7	2716	3
2505	3 8	2573	2 7	2717	7
2514	4 5 6 8	2574	2 7	2718	8
		2575	2 7		

Voor correcties en aanvullingen zijn wij dankbaar. Wij herhalen het nog maar eens: 300 weten meer dan 2!

We nodigen de 'Canadezen' onder ons uit om zo'n zelfde opstelling te maken van de boekjeszegels van dat land. Die zullen we graag publiceren en zo misschien een polemieek erover beginnen.

c| Miniatuurvelletjes met straight edges erin heeft de USA nooit uitgegeven. Canada deed dat elf keer, en wel de Scottnummers 338a, 341b, 402a, 404b, 405b, 434a, 443a, 451a, 457b, 458b en 476a. De zegels komen voor in elk van de varianten 1 t/m 8 en ze zijn gemakkelijk thuis te brengen. Wie zet ze, volledigheidshalve, eens op een rijtje?

d| De velzegels met ongetande zijden zijn misschien wel het lastigst in een overzicht onder te brengen. We moeten, zo denken wij, onderscheid maken tussen het printers' sheet en het post-office sheet, ook *pane* genoemd. U weet dat ook in de klassieke tijd al het drukkersvel vaak 2 of 4 panes, meestal van elk 100 zegels, bevatte. Langs guide lines en/of arrows werd het plano-vel dan versneden tot loketvellen van 100. Die vellen hadden dan altijd 2 rijen gedeeltelijk ongetande zegels, een horizontale en een verticale, met in totaal 19 van de 100 zegels. Deze straight edges bestonden in alle vormen 1 t/m 8 en ze zijn helemaal niks bijzonders. Als jongens verachtten wij zulke exemplaren en dat doet tegenwoordig menig verzamelaar nóg, denken wij.

Uiteraard is aan de aldus ontstane straight edges geen velrandfragment te vinden. Dat kan wél het geval zijn bij zegels uit een printer's sheet waarin tussen de buitenste zegelrijen en de velrand geen perforatie werd aangebracht. De Amerikaanse collega's noemen zo'n zegel met een velrandfragment zonder perforatie ertussen een *fantail*, zeg maar een waaiersstaart.

Het is duidelijk dat de lay-out, het versnijden en het perforeren van het drukkersvel bepaalden óf en welke straight edges er ontstonden.

Bij recente uitgaven van de USA zijn ook straight edges

gecreëerd doordat er bij de productie iets scheef ging. Denk bijvoorbeeld aan de 10¢ Richard Russell uit 1984, Scott # 1853, waarmee straight edges hun intrede deden in de reeks Great Americans.

Laat ons met vereende krachten eens proberen een volledig overzicht samen te stellen van de randzegels van Canada en van de USA.

Wij hopen van harte op brede deelname aan dit project en ongetwijfeld komen wij er in volgende afleveringen nog op terug!

H.J.W. JACOBS
CANADIAN POTPOURRI

Δ „Vive le Québec, Vive le Québec Libre“, kraaide Charles de Gaulle, staande op het bordes van het Stadhuis van Montreal, en daarmee veroorzaakte hij op dat moment bijna een nationale crisis. Het jaar was 1967, de honderdste verjaardag van Canada, met als hoogtepunten Expo '67, nieuwe snelwegen rondom Montreal, een prachtig metrosysteem op rubberbanden (inderdaad, Michelin, wat dacht u anders) en een gloednieuwe vlag voor het hele land op de koop toe.

Het was echter niet alleen Old Charlie die toen zoveel opschudding veroorzaakte dat de toenmalige eerste minister hem zelfs weigerde te ontvangen. Ook een prachtige papegaai, luisterend naar de naam Millie, baarde opzien.

Toen het paviljoen van Guyana op Expo '67 klaar was om ingericht te worden, was Millie een van de eerste bewoners. Hoog en droog op haar stokje zat zij rustig te kijken naar het werk van de verschillende vaklieden,

die het op hun beurt leuk vonden om af en toe een praatje met Millie te maken. Ze probeerden ijverig om haar een paar woorden te leren, maar ongelukkigerwijze waren dat juist niet die woorden die men gewoonlijk gebruikt op communiefeestjes, bar-mitswa's en dergelijke. En zo gebeurde het dat Millie al snel zonder veel moeite het beruchtste Engelse vierletterwoord kon uitspreken. De Frans sprekende arbeiders wilden niet achterblijven en zij brachten Millie ook nog enkele gesausde Franse verwensingen bij. Scheldend in twee talen zat Millie de hele dag te oefenen tot ze de woorden volledig beheerste, tot grote hilariteit van de werklui.

Het verhaal wil dat kort voor de officiële opening een hoge official het paviljoen bezocht voor een laatste inspectie. Hij begroette Millie hartelijk met een *Hi, how are you?* en kreeg meteen hét schuttingwoord in zijn gezicht gekrijst. Stande pede werd Millie een asielzoeker en overgebracht naar Granby Zoo.

Maar in 1980 werd zij weer van stal gehaald om te fungeren als een soort filatelistische curiositeit: als mascotte voor EXUP 1980. Zij stierf enkele jaren later.

R.I.P. Millie. Maar in de postzegelwereld leeft zij voort in Guyana op de Scott 33, 33a en 34/35, met als officiële omschrijving *Millie the bilingual Macaw*. En weet u wat nu zo leuk is? Die vier zegels zijn Kerstzegels!

Δ Over vogels gesproken, kijkt u eens goed naar de Scott # 478, de twee *gray jays*. Dan ziet u juist achter het bekje van de bovenste vogel in de veren van het keeltje heel duidelijk een echte schaapskop, compleet met oren, ogen en snuit.

En ja, als u het precies wilt weten: de bovenste vogel is een mannetje en de onderste, dat begreep u al, een vrouwtje....

Δ Over naar de auto's. Kijkt u eens heel goed met een sterk vergrootglas naar Scott # 601, de \$ 2 Quebec-zegel. Helemaal links ziet u dan duidelijk een Volkswagenkever geparkeerd. Toen de foto voor deze zegel werd genomen, stond dit wagentje daar heel toevallig en men heeft het maar zo gelaten. Blijft de vraag of Volkswagen ooit voor deze reclame betaald heeft....

Δ We blijven nog even bij de auto's en kijken naar Scott # 639. Deze auto is een Ford Capri, gemaakt in Duitsland. Hij was eigendom van de postmaster in Blind Bay, British Columbia, meneer Worthington. Die meneer ziet u ook op Scott # 634: hij haalt een poststuk uit een vakje dat blijkbaar bestemd is voor de dame achter de toonbank. En wie is die dame? Mevrouw Mennie, de moeder van de ontwerper van deze zegel. U wilt het naadje van de kous weten? Vooruit dan maar: de postcode van Blind Bay ziet u op het bord tegen de muur: VOE IHO.

Δ Al die details, al die problemen, wat moet je allemaal niet onthouden als Canada-verzamelaar. Het is om 'er tureluurs van te worden. En het einde is nog lang niet in zicht. Er is bijna geen zegel of er zit wel een verhaaltje aan vast. Soms denk ik er wel eens over om het »behangselpapier« van Redonda te gaan verzamelen. Geen problemen, gewoon kopen, inplakken en wegwezen. Ze staan wel allemaal op de zwarte lijst en nergens in een catalogus, maar een kniesoor die daarover valt. Redonda is namelijk een onbewoonbare rots ergens in het Caraïbisch gebied.

Nog iemand voorstander van postzegels van Fort Pampus? Prettig postzegelen!

H. W. M. Hopman
**HEBBEN DE AMERIKANEN GEEN INTERESSE
VOOR HUN EIGEN POSTZEGELS?**

Wie gedacht zou hebben, dat Amerikanen in groten getale ook tradioneel verzamelaars zijn van postzegels en -stukken van hun eigen land, komt toch wel bedrogen uit. Een tweetal ervaringen heeft mij namelijk geleerd, dat dit kennelijk niet het geval is.

Tijdens de Wereldtentoonstelling Polska '93, die van 7 tot en met 16 mei in Poznan in Polen werd gehouden, nam de VS deel met 56 inzendingen. Er was er niet één bij, die een traditionele verzameling van de VS bevatte. Slechts één inzending was er, die voornamelijk Amerikaanse scheepsbrieven liet zien. Op zich een prachtige verzameling, doch het was opvallend dat er verder in het geheel niets was.

Ik heb de Amerikanen daar naar een verklaring hiervoor gevraagd, doch een afdoend antwoord kon men mij niet geven; zij veronderstelden, dat Amerikaanse filatelisten er de voorkeur aan geven om hun verzamelingen elders te tonen, bijvoorbeeld in Bangkok, dit najaar, dacht men.

Overigens vernam ik van de Amerikaanse Commissaris in Poznan, dat er begin juni in Arlington (bij Washington DC) een filatelistische tentoonstelling zou worden gehouden. Omdat ik in die periode in die buurt vakantie zou hebben, was ik benieuwd te weten wanneer en op welke plaats precies dit evenement zou plaatshebben. Gelukkig vond ik in de *Washington Post* begin juni het bericht, dat "NAPEX 93", zoals deze tentoonstelling heette, van 4 t/m 6 juni zou worden gehouden in het Sheraton National Hotel in Arlington. Deze kans om aan

de overzijde van de oceaan eens een postzegeltentoonstelling te kunnen zien, heb ik dus met beide handen aangegrepen.

De toegang was gratis en een eenvoudige catalogus kostte 50¢. Het was een wedstrijd-tentoonstelling en "Napex" staat voor 'National Philatelic Exhibition'. Deze tentoonstelling stond ditmaal in het teken van de opening van een nieuw nationaal postmuseum (onderdeel van de befaamde Smithsonian Foundation, die verscheidene musea beheert), dat in juli in Washington DC zou worden geopend.

Er waren 288 kaders, waarvan 10 buiten mededinging, terwijl er 24 één-kader inzendingen waren van de Royal Philatelic Society uit Londen. Bovendien kon een aantal buitenlandse filatelistische organisaties zich presenteren. Ditmaal waren dat de Society of Israel Philatelists (75 kaders) en de Rossica Philatelic Society (61 kaders). Andere presentaties waren er van de China Stamp Society (Taiwan) met 2 kaders en een verkoopstand, de International Society for Japanese Philately, die - voor het eerst buiten Japan - 120 panelen toonde met daarop oudere en nieuwe postzegels mét de culturele en historische basis, die aan de vervaardiging ten grondslag lag. Tenslotte hield de International Philippine Philatelic Society daar zijn jaarlijkse bijeenkomst en introduceerde er een nieuwe catalogus van fiscale zegels, uitgegeven van 1898 tot 1946.

51 handelaren uit de gehele USA en Canada, alsmede 3 uit Londen waren present. Zij hadden over belangstelling niet te klagen en boden ook veel Amerikaans materiaal aan. Zondag 6 juni toen mijn echtgenote en ik de tentoonstelling bezochten, was het er gezellig druk, maar vice-president Lawrence W. Draeger, met wie ik heb gesproken, kon me niet vertellen hoeveel bezoekers

er waren geweest. Wel had hij vernomen, dat de handelaren tevreden waren, derhalve waren zij dat ook!

De inzendingen werden beoordeeld op een zogenaamde 'Open show basis', waardoor er onverwachte resultaten te voorschijn kwamen. Zo sprak ik een inzender uit Mexico, die met een inzending over de Hanzestad Hamburg, waarmee hij internationaal al goud had gekregen, slechts verguld-zilver verwierf, omdat de jury - naar zijn zeggen - wat teveel waarde had gehecht aan de presentatie.

De kaders staan, net als bij ons, ietwat schuin, maar tonen vier rijen bladen, zodat je - om de onderste bladen goed te kunnen bekijken - bijna op je knieën moet gaan zitten. Overigens stonden de kaders erg dicht op elkaar. Maar wat mij het meest verbaasde, was dat er geen enkele traditionele verzameling USA te zien was. Eén der Britse inzenders had een kader met de USA Graf Zeppelin Issue. Hij liet zien, dat op allerlei manieren daarmee de juiste tarieven konden worden gehanteerd. Enkele aangetekende brieven met de complete serie van de drie Zeppelin-zegels vormden toch wel het neusje van de zalm!

Ook hier was geen verklaring te krijgen voor het feit, dat er geen enkele traditionele verzameling USA te zien was, hoewel bekend is dat de Amerikanen erg nationalistisch zijn ingesteld. De USA is immers hun alles! Dat gebeurt met postzegels zelfs. Broches met postzegels waren niet nieuw meer voor me, maar wat dacht u van een paar mooie oorbellen met een postzegel erop? Of een geborduurd vel van 50 dierenzegels van 20¢? Wel wat groter dan het echte vel, maar toch! Is dit misschien een methode om meer dames tot de filatelie te brengen?

In ieder geval heeft het mij gesterkt in mijn voornemen

om een traditionele USA inzending voor een tentoonstelling te gaan opzetten, waarvoor mij de bekende Franklin-Washington serie heel geschikt lijkt.

Hoe dan ook, het was een heel interessante filatelistische ervaring!

USPS GAAT IN FDC'S DOEN

Met ingang van 1 juni jl. brengt de USPS van alle daarna uitgegeven en nog uit te geven gelegenheidszegels eerste dag enveloppen op de markt. Ze zijn te bestellen bij het Postal Service Philatelic Fulfillment Service Center (wij moeten telkens even lachen als we die zotte naam weer zien) en ze zullen ook in de verkoopcatalogus van deze instelling te koop worden aangeboden, tot 90 dagen na de dag van uitgifte. Sinds 1 augustus kunnen geen enveloppen zonder zegels aan de Post worden toegezonden om ze van de nieuwe zegel en een eerste dag-stempel te laten voorzien. Dat doet de Post namelijk niet meer.

Uiteraard moet voor de FDCs een toeslag worden betaald. Voor een FDC met een zegel van 29¢ komt de prijs op 50¢ en hoe duurder de zegel, hoe meer de FDC kost.

Blijkbaar ziet de USPS hier brood in. Dat ziet zij niet meer in first-flight covers. Die heeft ze stiekem in november 1992 afgeschaft. Het viel op dat de USPS alle verzoeken weigerde en nu heeft ze "bekend" dat deze dienstverlening is afgeschaft omdat "er niets aan te verdienen viel, de Post er geen mensen voor had en de navraag zeer gering was."

Bekende geluiden allemaal. Net als bij ons geldt in de USA "om de poen is 't ál te doen"!

VERHITTE VERHALEN IN CANADA

Op 1 oktober van het vorig jaar lanceerde Canada zijn eerste hologramzegel, om de prestaties van zijn ruimtevaarders te eren. Daarop is de Aarde te zien vanuit de ruimte, de communicatiesatelliet ANIK E 2 en een ruimtefoto van de streek rond de stad Quebec. De zegel vormt een paar met een gewone zegel zonder hologram waarop Canada, gezien uit een ruimteschip, en een electrocardiogram als symbool van wat astronauten moeten doorstaan. In het bijzonder is dit een eerbetoon aan de ruimtevaarders Marc Garneau (in 1984) en Roberta Bondar (1992). De loketvellen bevatten 20 zegels, 10 met en 10 zonder hologram. Dit laatste is erin aangebracht door een Amerikaanse firma.

Al spoedig na de dag van uitgifte werden vellen gevonden waarin het hologram ontbrak. Kasimir Bileski, nestor van de Canadese postzegelhandel, vroeg ze per advertentie te koop. En toen kwam het geruchtencircuit op gang. Je kon het hologram laten verdwijnen door de zegel in de oven te verhitten tot zo'n 180°! Probeer het niet, want het hologram houdt stand. Alleen de kleuren worden onder belichting een stuk heller.

Er zijn allerlei gissingen over het aantal zegels dat, al dan niet in velletjes, in omloop is, maar de meeste blijven onder de 100. Er is sprake van panes met 1, met 2 of met alle 10 ontbrekende hologrammen.

Er schijnt 2000 à 3000 dollar te zijn betaald voor een velletje. Gebruikte exemplaren zijn nog praktisch niet gevonden.

Kijk dus vooral uw post uit Canada even na. Dat had u al lang gedaan natuurlijk, maar iets wat er niet is zie je o zo licht over het hoofd!

TOP SECRET: MILITAIR GEHEIM

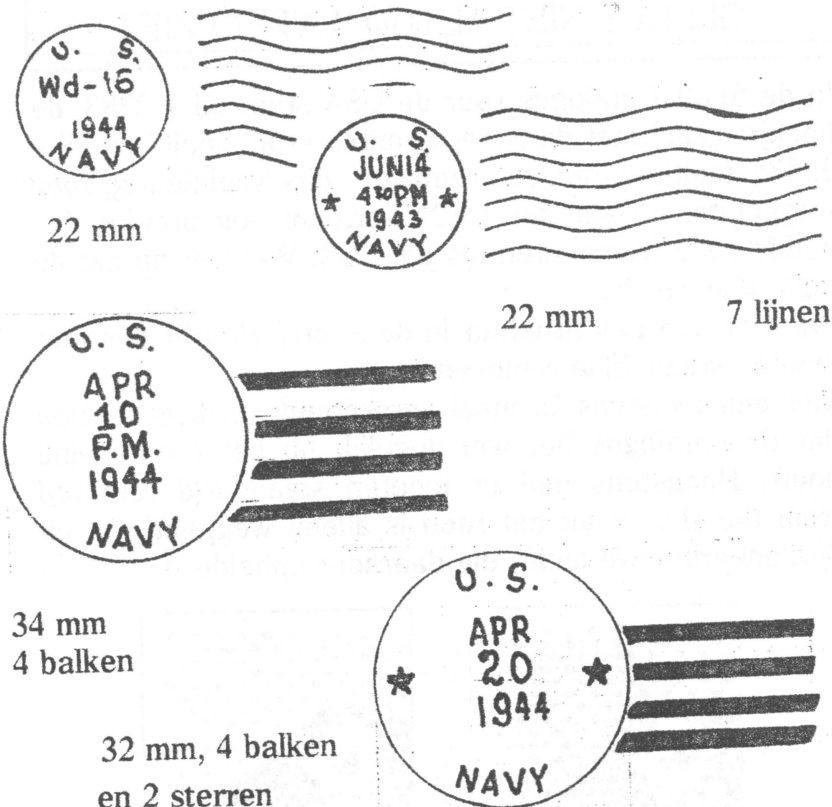
Maak iets tot een geheim en de mensen krijgen er op slag belangstelling voor dank zij de blijkbaar ingeschapen nieuwsgierigheid en drang tot weten. Bovendien vinden velen dat openheid tot het wezen van onze democratie behoort en geheimen dus niet.

Een wat zwaarwichtige inleiding om een facet aan de orde te stellen van onze hobby: de 'dumb' stempels, de stempels zonder de naam van het verzendkantoor, die vooral op veldpost worden aangebracht om de verblijfplaats van de afzender militair geheim te houden. Zulke stempels worden ook wel 'mute' genoemd, dus 'stom', in de zin van 'niet-sprekend'. In Canada is er de term 'black-out cancel' voor in gebruik.

Waarom besteden wij daaraan nu aandacht? Omdat er binnen onze Vereniging blijkbaar belangstelling voor bestaat. De redactie krijgt bij herhaling vragen over APO-stempels (van Army Post Offices = veldpostkantoren) en Navy-stempels.

Maar gelukkig ook wel eens wetenschap. Zo zond onze Vlaamse clubgenoot Wim Goossenaerts de hier afgebeelde voorbeelden van dumb navy-cancellations in en merkte daarbij op dat de 'U.S. Navy' stempels eind 1941/begin 1942 zijn ingevoerd, en wel op aandringen van de censuurdienst. Eind 1945 zijn ze buiten gebruik gesteld. Aan de hand van scheepsnaamstempels is soms tóch te achterhalen op welk strijdtoneel het schip zich bevond.

APO-nummers zijn ouder. Die dateren van 10 juli 1917, toen het eerste werd ingevoerd voor Saint Nazaire in Frankrijk. Aan het eind van de tweede wereldoorlog waren er meer dan 1000 in gebruik.



Wij zouden wel eens boven water willen krijgen hoeveel belangstellenden in deze tak van filatelie onze Vereniging telt en een poging willen wagen om hun kennis op dit gebied te bundelen, uiteraard met het doel om aller dorst naar kennis te laven!

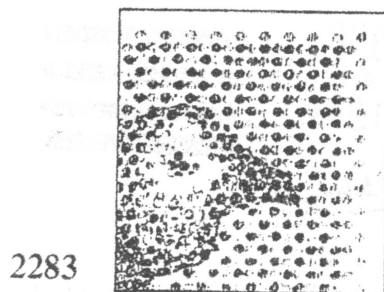
We stellen daarom kort maar krachtig de vraag: wie weet wát van APO-nummers en dumb navy cancels? Laat anderen delen in die kennis en kom ermee voor de draad met een briefje aan de redactie. Vrijwilligers voor!

GELOOF NIET ALTIJD WAT GIJ ZIET

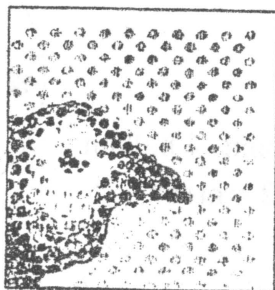
In de Scott Catalogus voor de USA staat bij # 2283, de boekjeszegel met de twee fazanten erop, 'multi' en bij # 2283b 'multicolored, red removed', dus 'veelkleurig, rood weggelaten'. Maar die 2283b vertoont nog precies dezelfde rode fragmenten als de 2283. Wel valt op dat de lucht blauwer is.

Staat er dan een drukfout in de Scott? Had er dan niet moeten staan 'blue removed'?

Met een minstens 15 maal vergrotende loep is te zien dat de catalogus het wel degelijk bij het rechte eind heeft. Hoogstens had er moeten staan 'red removed from the sky', want het rood is alleen weggenomen uit de donkerblauwe lucht, die daardoor ophelderde.



2283



2283b

Hoe dat kan, ziet u op bovenstaande afbeelding, waarop de rode rasterpuntjes, die samen met de blauwe 'de lucht' vormen, in vol zwart zijn afgedrukt en de blauwe gearceerd.

De moderne druktechnieken zorgen er inderdaad voor dat u wat anders ziet dan wat er staat, dat u niet meer op uw eigen ogen kunt vertrouwen, kortom, dat optisch bedrog schering en inslag is geworden. Gelukkig is dat nog niet strafbaar!

KORT AMERIKAANS

Δ Bent ú de Elviszegel al tegengekomen op mokken, bordjes, T-shirts, pressepapieren, bureausets, vingerhoeden of een van de andere 100 producten die *Elvis Presley Enterprises* fabrieert op een licentie die ze van de Post heeft gekocht? Wat zegt u me nou, geen interesse? Dan hebt u hem vast al, net als Vera Chapel uit Michigan, in uw velletje laten tatoeëren. Ja, da's natuurlijk andere koek.

Δ De *Philatelic Foundation*, een van de pijlers onder de filatelie in de USA, is in moeilijkheden. Sinds april werden al geen keuringsstukken meer geaccepteerd en op 1 mei zijn alle activiteiten gestaakt. Wegens te hoge huur voor het kantoor wil men verhuizen en op 1 september *back in business* zijn. Wij houden de adem in.



Δ Als bij de volgende portoverhoging, vermoedelijk in 1995, de G-zegel met de Old Glory uitkomt, verschijnt er ook weer een suppletiezegel en ook daarvan is het ontwerp voortijdig

uitgelekt: een vredesduif in blauw met de tekst »USA - The G-Rate make-up Stamp« in rood op een geelbruine rechthoekige achtergrond.

De postale recherche onderzoekt hoe zo'n zegel terecht kon komen op een brief van 11 februari 1993 uit St. Paul. Er blijft tegenwoordig ook niks meer geheim...

Δ Nu eerst de GTVIL. Het blok met de vier 25¢ zegels voor klassieke films, Scott # 2448, wordt door de handel al gekocht voor dubbel-nominaal. Dat is niet het werk van de *Wizard of Oz*, maar van de vele thematici. Wij vinden het een *Beau Geste* en wij zullen er dan ook scherp op toezien dat ons *Stagecoach* zegeltje niet op een gegeven moment *Gone with the Wind* is. Wij raden u in uw eigen belang aan dat ook te doen.

Δ Doet u in vaartorens op zegels? Dan kunt u voor \$ 7.50 per jaar lid worden van de zojuist opgerichte *Lighthouse Stamp Society*. Schrijf maar aan Dalene Thomas, 8612 W. Warren Lane, Lakewood, CO 80227. Als u er bijzet dat wij het hebben gezegd, krijgt u ook alle twee maanden hun nieuwsbrief »*The Beacon*«.

Δ Andere tijden, andere zeden. Komen me daar opeens boekjes *I pledge allegiance* zegels uit de lucht vallen met »USA 29« in rood, in plaats van in zwart. Een verzamelaar kreeg er zoëen in handen, alarmeerde *Linn's* en die kwam erachter dat de nieuwe variëteit is gedrukt bij J.W. Fergusson & Sons voor contractant Stamp Venturers. De oorspronkelijke Scott # 2594 is gedrukt bij het BEP. Ooit waren er tijden dat de Post zulke uitgaven aankondigde.... Wij wachten nu op uitgaven van dezelfde zegel met de waarde-aanduiding in groen, bruin, toledobruin, paars, oranje en metallic silver. En elk boekje uiteraard voor slechts \$ 5,80.

Δ Nou vooruit, omdat we elkaar zo lang niet hebben gesproken geven we nóg een GTVIL, allemaal voor die éne contributie van u. Voor het postfrisse blok van vier lokeenden, Scott # 2141a uit 1985, nominale waarde 88¢, geeft de handel al \$ 2.25. Tel uit die 155,7% winst!

Δ Tja, dat ga je nu krijgen. Nu Elvis op een zegel staat, vinden velen dat hún idool dat eigenlijk meer verdiende. Zo is er een actie opgezet voor Isaac Asimov, schrijver van bijna 500 science fiction boeken vol paranormale gebeurtenissen. De beweging kan nog 9 jaar harde actie voeren, want Asimov overleed op 6 april 1992.



Δ De ietsje minder jeugdigen onder ons herinneren zich ongetwijfeld nog het soldatenblad Stars and Stripes uit de tweede wereldoorlog, met daarin de cartoonfiguren Willie en Joe, ge-

tekend door Bill Mauldin. Hij liet hen het ware soldatenbestaan beleven, zonder trompetgeschal en vlagvertoon en hij won er een Pulitzer Prijs mee. Welnu, van de 10 zegels in het velletje »WW II in 1993« is er één g-
wijd aan Willie en Joe.

Δ Na de 50 wilde bloemen van vorig jaar laat de USPS opnieuw bloemen haar tolk zijn. Op 15 mei kwam een boekje uit met de tuinbloemen hyacint, narcis, tulp, iris en sering en die kennen we tenminste. Anders dan op het bloemenvel van 50 vormen ze samen een doorlopend prentje uit de hof. Klein klein kleutertje ontbreekt.

Δ Het vermoeden bestaat dat bovenbedoeld kleutertje wacht op het Kaaps viooltje dat de USPS in oktober in bloei denkt te hebben op een zegeltje van 29¢. De African Violet Society of America (bestaat echt!) mocht dit officieel als eerste vernemen, maar nu mag u zich ook tot de ingewijden rekenen.

Δ Nu het BEP geen rollen van 10.000 zegels meer wil maken, zijn andere drukkers ingeschakeld. Bij Stamp Venturers ontstonden zo nieuwe variëteiten van Scott # 2604 en 2608. Op de Bulk Rate-zegel staat nu »USA Bulk Rate« in plaats van »Bulk Rate USA« en de 23¢ Presorted First-Class vertoont kleurverschillen. En u maar verzamelen....

Δ PMG Runyon heeft woedend een eind gemaakt aan de *ExtraValue Stamps* die zijn voorganger Frank uitvond. Die meende immers dat velletjes van 17 zelfklevende zegels à 29c = \$ 4.93 best voor \$ 5 verkocht mochten worden omdat de gebruiker het natlikken wordt bespaard. Sinds 1 maart kosten de Eagle & Shield velletjes gewoon \$ 4.93, want „de huidige directie gelooft niet dat er voor zulke velletjes een toeslag mag bestaan.“ En dat geldt dus ook voor toekomstige velletjes.

Δ Bent u niet meer zo happy met uw USPMSC dan hebben wij goede tijding voor u. Er bestaan plannen voor een geheel bijgewerkte editie in 1994. Voor de weinigen die het even kwijt zijn: wij praten hier over de *United States Postage Meter Stamp Catalog*, een werk van Werner Simon en David P. Walsh. Ziet u wel, nu weet u het weer. Het dateert van 1976 en in 1982 en 1991 verschenen er supplementen op.

Δ U moet nu echt ophouden fanmail te sturen aan Socks Clinton, White House, Washington DC. De poes van de President wordt zo misselijk als een kat van die duizenden kaartjes en brieven, al dan niet met de afdruk van een kattepootje eronder. Socks kan zelf geen secretaris betalen en het Congres vindt dat te duur. Wij rekenen op uw begrip voor deze kat in nood.